

РЕЦЕНЗИЈА

НА РАКОПИСОТ „МЕЃУНАРОДНИ ОДНОСИ И ДИПЛОМАТИЈА”
-ПРАКТИКУМ ОД ДОЦ. Д-Р АНЕТА СТОЈАНОВСКА-СТЕФАНОВА

Врз основа на одредбите од Статутот и Правилникот за единствените основи за остварување на издавачка дејност на Универзитетот „Гоце Делчев” – Штип, како и врз основа на Одлуката број 2102-235/7 од 12.10.2021 година, донесена на 252. редовна седница на Наставно-научниот совет на Факултетот за туризам и бизнис логистика, избрана е Рецензентска комисија во состав:

- д-р Ана Никодиновска-Крстевска, вонреден професор на Правен факултет при Универзитет „Гоце Делчев” – Штип;
- д-р Дејан Маролов, вонреден професор на Правен факултет при Универзитет „Гоце Делчев” – Штип

за изготвување на извештај - рецензија на ракописот за е-практикум со наслов „Меѓународни односи и дипломатија” од авторката доц. д-р Анета Стојановска-Стефанова, наменет за студентите на прв циклус студии на Факултетот за туризам и бизнис логистика при Универзитет „Гоце Делчев” - Штип.

По прегледувањето на ракописот до Наставно-научниот совет на Факултетот за туризам и бизнис логистика при Универзитет „Гоце Делчев” - Штип го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

Општи податоци за ракописот: Ракописот со наслов „Меѓународни односи и дипломатија” е подготвен според стандардната методологија за изработка на ракописи во согласност со Правилникот за единствените основи за остварување на издавачка дејност на Универзитет „Гоце Делчев” - Штип. Исто така, обемот и содржината на ракописот ги задоволуваат критериумите и одредбите за бројот на часови според горенаведениот Правилник. Материјалот во овој ракопис е поделен на десет тематски поглавја кои се предвидени за обработување на часовите по вежби на студентите по предметот Меѓународни односи и дипломатија со цел поттикнување на аналитички вештини кај студентите и теоретско-практичен приказ на изучената материја.

Ракописот е наменет за студентите на Факултетот за туризам и бизнис логистика при Универзитетот „Гоце Делчев” - Штип при реализација на наставниот предмет Меѓународни односи и дипломатија кој се изучува на насоките Бизнис логистика, Бизнис администрација и Туризам во VII семестар, со фонд на часови 2+1+1.

Податоци за обемот на ракописот: Ракописот со наслов „Меѓународни односи и дипломатија” од авторката доц. д-р Анета Стојановска-Стефанова е наменет за студентите од прв циклус студии на Факултетот за туризам и бизнис логистика при Универзитет „Гоце Делчев” – Штип. Преку овој ракопис студентите ќе може да добијат основни сознанија, компетенции и практични вештини потребни за совладување на предметната материја за реализација на наставните содржини по соодветната наставна програма. Практикумот се состои од 77 страници кои се систематизирани во 10 десет тематски поглавја. Ракописот е пишуван на македонски јазик, во А4 формат, со нормален проред, со употреба на фонтот Ариал, со големина на буквите 11.

Податоци за постоење на ист или сличен наслов: Ракописот е концепиран и напишан на едноставен и разбирлив јазик, со јасна терминологија, разбирлива за студентите. Согласно со сознанијата на рецензентите, во досегашното издаваштво на Универзитетот „Гоце Делчев” - Штип не е објавен друг практикум кој на ваков начин ја разработува наставна проблематика.

Краток опис на содржината: Со цел да се олесни пристапот во учењето и совладувањето на наставната содржина на предметот Меѓународни односи и дипломатија, тематските единици во овој ракопис се креирани да поттикнат аналитички вештини и да

им овозможат на студентите да го применат стекнатото теоретско знаење во практична реализација.

Секое тематско поглавје е креирано во согласност со соодветната тематска единица од предметната програма по предметот. Преку реализација на соодветните прашања за истражување и вежби, студентите имаат можност за практична разработка и дополнување на стекнатото знаење за соодветното тематско поглавје. Ракописот преку креираните поглавја за истражување, анализа и размислување, за време на вежбите ги оспособува студентите за практично разбирање на поимите, случувањата и процесите. Ракописот е структуриран со цел полесно да ги воведо студентите во дисциплината, разјаснувајќи ги сите актери кои се значајни за функционирањето на меѓународните односи и водењето на дипломатијата.

Ракописот има десет поглавја.

Првото поглавје насловено *Државите во меѓународните односи* содржи дваесет и пет прашања за истражување поврзани со државата како субјект на меѓународното право и меѓународните односи, со главните белези на државата и нејзината улога во меѓународните односи.

Второто поглавје *Видови држави и форми на здружување на народите во меѓународните односи* содржи дваесет и шест прашања за истражување кои се однесуваат на видовите држави, функциите и надлежностите на државите, како и формите на здружување на народите во меѓународните односи.

Третото поглавје насловено *Правото на народите на самоопределување* содржи седумнаесет прашања за истражување поврзани со правото на самоопределување како колективно човеково право и со индивидуата, односно човекот кој се наоѓа во средиштето на меѓународните односи.

Четвртото поглавје со наслов *Признавање на државата во меѓународното право и меѓународните односи* содржи петнаесет прашања за истражување, анализа и вежби поврзани со теориите и методите за признавање на државата во меѓународното право и меѓународните односи, како и за правилата кои важат за признавање на државите во меѓународниот поредок.

Петтото поглавје со наслов *Дипломатски и конзуларни работи* од содржински аспект се состои од дваесет и девет прашања за истражување кои се поврзани со еволуцијата на дипломатијата, со дипломатските активности и положбата и улогата на амбасадорите согласно Виенските конвенции, како и прашања поврзани со надворешната политика на државите и факторите кои влијаат на водењето на надворешната политика.

Шестото поглавје насловено *Теории за водење на меѓународните односи* се состои од деветнаесет прашања поврзани со доминантните и алтернативните теории за водење на меѓународните односи. Прашањата се концепирани за разработка на реализмот, институционализмот, либерализмот, марксизмот, конструктивизмот, деконструктивизмот, радикализмот и останатите теории.

Седмото поглавје со наслов *Меѓународни организации* од содржински аспект се состои од дваесет и пет прашања за истражување поврзани со меѓународните организации како субјекти на меѓународното право, понатаму разработува прашања за делувањето на Организацијата на Обединетите нации, како и со постапката за членство на државите во Обединетите нации.

Осмото поглавје насловено *Облици на организација на моќта во меѓународното општество* се состои од петнаесет прашања за истражување кои се поврзани со правото, моќта и политиката во меѓународното општество, со правата и должностите на државите во меѓународните односи како и со улогата на Обединетите нации во справување со законите за мирот и безбедноста.

Деветтото поглавје со наслов *Глобализациски процеси во меѓународните односи* содржи дваесет и пет тематски прашања поврзани со глобализацијата, пред сè политичката глобализација, со делувањата на државите и нивните дипломатии во услови на глобализација, како и прашања поврзани со создавањето и појавата на глобална култура и глобална цивилизација.

Десеттата тематска единица насловена *Современи предизвици во меѓународните односи и дипломатијата* се состои од триесет и пет прашања за истражување кои се однесуваат на предизвиците кои ги носи дигиталната ера и останатите современите предизвици во дипломатијата и меѓународните односи.

Како рецензенти на овој ракопис, цениме дека практикумот е конципиран и напишан на соодветен и разбирлив начин. Ракописот е пишуван на македонски јазик и истиот може да се користи од страна на сите единици и субјекти на Универзитетот „Гоце Делчев“ - Штип. Од содржински аспект и од аспект на обемност, овој ракопис ги задоволува барањата предвидени со Правилникот за единствените основи за остварување на издавачка дејност на Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип, како и критериумите и одредбите за бројот на часови според горенаведениот Правилник.

ЗАКЛУЧОК

Врз основа на гореизнесеното за ракописот „Меѓународни односи и дипломатија“, може да се заклучи дека овој ракопис придонесува за проширување и надополнување на наставната содржина, а сето тоа во согласност со студиската програма и наставните програми за студентите при реализација на наставната програма по предметот Меѓународни односи и дипломатија (VII семестар, број на часови 2+1+1) на насоките Бизнес логистика, Бизнес администрација и Туризам на Факултетот за туризам и бизнис логистика при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип, за кои ракописот е од посебна важност.

Конкретното и јасно презентирање на содржината на прашањата за истражување во тематските поглавја се очекува во потполност да им го олесни пристапот на студентите во совладување на наставната материја.

Врз основа на изнесеното, имаме особена чест да му го предложиме на Наставно-научниот совет на Факултетот за туризам и бизнис логистика при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип **е-практикумот со наслов „Меѓународни односи и дипломатија“ од авторката доц. д-р Анета Стојановска-Стефанова да го одобри за издавање.**

РЕЦЕНЗЕНТИ

Д-р Ана Никодиновска, вонреден професор

на Правен факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип, с.р.

Д-р Дејан Маролов, вонреден професор

на Правен факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип, с.р.